

Řež u Prahy

Několik zastávek vlakem z Prahy jsou ve svahu známé stěny s tradičními cestami. Málo kdo už ale ví, že na druhé straně řeky jsou další dvě skály.

Na lezení mě mimo jiné čas od času baví navštěvovat nové skály a potkávat další horolezce. Několikrát jsem z okna vlaku Kralupy - Praha pošilhával po protějších hřebenech. Před rokem jsem pojal podezření, že v tolika hřebenech a masivech musí jít někde lézt, nebo se už snad i lezlo. Hlaváčkova Stráň, Máslovická stráň, Větrušická rokle, Troja,...

20 let stará kvalitní a dosud festovní skoba u pravé hrany

foto by Martin Tučka

Předpověď počasí na poslední neděli nebyla optimistická a tak jsem přijal pozvání na obhlídku potenciálu v okolí Řeže. Se Šáfou jsme obešli skály a lom se skládkou, sepsali jsme všechny cesty, které jsme našli na dvou "věžích" a já se pokoušel o co nejlepší fotky všech cest a jištění, které můj automat dokáže v podzimním šeru. Neměli jsme velké ambice a okolní panenské stěny mě nezaujaly. To nejlepší už horolezci z Řeže dávno objevili a vylezli. Ale nakonec jsme přeci jen dostali chuť (i já, brzda, tentokrát pesimisticky laděn) si vylézt některé delší cesty. Vylezli jsme dvě, než nás postupně oba vítr skoro sfoukl z vrcholu a potom přemluvil déšť k cestě domů a na Smíchovský festival.

*rozumím tomu, to obří školácké srdce s tajemnými monogramy
pár jedinců po letech potěší (možná zamrzí), nejsme na skalách sami*

foto by Martin Tučka

Skalka u přivozu

- Je to skála (polověž) typu zaparkovat, upadnout z auta a lézt, okolo travička (nečekejte ale borháký a nýty). Mezi zatáčkou silnice a řekou. Na šikmý placatý vrchol ze země vyrůstajícího "pařezu" se dá opatrně vyjít z náhorní strany.
- geologicky je to usazenina, buližník, v tomto případě kompaktní, místy oleštěná a ošlapaná od tůristů. Slunce sem svítí celý den, obě skály jsou orientované na jih.
- Od řeky mají cesty až 15 m, spodní část je kolmá (se spárkami), horní členitá. Nejkratší cesty mají 5-8 metrů. Obtížnost 1,3,4,5,6+, celkem asi 15 cest.
- Údolní stěna nabízí zajímavé cesty v obtížnosti 5 a 6 a raději bych je nepodceňoval (minimálně 7 linií). Sem se někdy vrátím lézt. V pravé části je určitě již všechno vylezené, i když tam nápisy už nejsou vidět a staré skoby ze skály zmizely už před lety.
- Jištění je nutné použít vlastní, skoby (2) téměř nenajdete, ale snad jich tu prý bylo víc. Nástupy cest jsou označeny obtížností, skála je čistá. Nad údolní hranou jsou dva nýty, případně se dá vyvázat strom.
- Jistý potenciál, spíše bouldrový, nabízí široká náhorní a boční kolmá hladká stěna, především v zimě (pokud to vůbec půjde lézt). Na fotkách je dobře vidět bohužel jen ta lehčí stěnka.

nejlehčí cesty za 1 a 3 v levé části a pohled na údolní kolmice

foto by Martin Tučka

údolní stěna, pro někoho nelezitelná, pro někoho zíváčka

foto by Martin Tučka

ten strom,... všichni víme kam je potřeba chodit čůrat?

foto by Martin Tučka

místo pro bouldering!

foto by Martin Tučka

a (ne)vidíte bouldristi tu pravou hranu?

foto by Martin Tučka

Ignacius (Pasáček)

- Ony ty stěny okolo ve svazích bývalého lomu vypadají zajímavě, ale na lezení to nebude. Když ale půjdete po silnici doprava (ku Praze), můžete mezi keři přijít přes terásky vyskládané z kamenů pod údolní stěnu Pasáčka (od silnice 50 m). Pilíř je dobře vidět.

*dlouhé údolní cesty (přes 20 m)
a vlevo nahoře lehčí kout a plotny (kupodivu také asi 15 m)*

foto by Martin Tučka

v pravé části údolní stěny jsou další 30m cesty a za nimi "Krátká" (4),...

foto by Martin Tučka

při sestupu, nahoře pod slaněním bují nálet břízy

foto by Martin Tučka

- Materiál vypadá trochu jinak než předchozí Skalka (geologická mapa ukazuje droby a prachovce, ale je to dosti pestré). Černá usazenina tvoří místy sloupy nebo jinde hrany, všude s otevřenými spárami, jištění se musí hledat a nevynechávat. Ve spárách jsou občas pravoúhlé chyty nebo bočáky, ve stěnkách mezi spárami lišty.
- 90% chytů drží víc než to vypadá, vlastní skála je čistá, trávy minimálně, občas pěkná květina. Na vrcholu jsou dva nýty otočené doprava do údolí (slanění 28 m), téměř jediný jistící bod (řetěz se nekoná, přidali jsme maillonu). Vrcholovou knížku jsme nenašli, ale někde v údolní stěně prý byla.
- Nástupy cest jsou označené obtížností, někde názvy. Bez vklíněnců a friendů vám bude

smutno a úzko. Pro seznámení lze doporučit cesty Hrana 5+ a [Levyho Kalhoty 5](#) v levé části. Obě stejný nástup, přes 3 dobré skoby, cca 22m (v těchto cestách vlastní jištění skoro nepotřebujete).

- Kdo je zručný v zakládání vlastního jištění a zbylo mu ze sezóny trochu morálu, může se pustit do cest Dominika 5 (pouze 1 dobrá skoba u nástupu, pak už to tam sázejte), Dýmějový Mor 7- (4 skoby, žádnou jsme nezahlédli), nebo Epidemie Skvrnitého Tyfu 4 s variantou nástupu.

- Napravo i vlevo nahoře od údolní stěny jsou kratší výstupy 8-15 m, obtížnosti 3-4.

"Levyho Kalhoty" (5) jsou dobře jištěné, 3 kvalitní skoby

foto by Martin Tučka

odkvetlý Jestřábek chlupáček (Hieracium pilosella)

foto by Martin Tučka

*zaostřit, cvaknout, pustit foťák do poutka
a rychle dobrat naspeedovaného kamaráda, bude přšet*

foto by Martin Tučka

*jediný štand, metodicky špatně,
je třeba to provázat a uzlem pořádně stáhnout do tahu*

foto by Martin Tučka

*kdepak, nad cestami v levé části fixní jištění není,
málem nás postupně oba sundal vítr*

foto by Martin Tučka

"Pejsek" (4), jedna z kratších cest vpravo

foto by Martin Tučka

Zajímavosti:

Na několika tabulích Školní naučné stezky se můžete dočíst mimo jiné pověst o Pasáčkovi, kterého ve skálu zaklela čarodějnice poté co neuhlídal ovci (věž připomíná lidskou tvář). Ústav jaderného výzkumu v Řeži: možná ještě pořádají exkurze pro školy jako před lety. Památník - na konci druhé světové války zde zahynul mladík při manipulaci s pancéřovou pěstí.

Levý Hradec - pohledem na jedno z nejvýznamnějších středověkých hradišť na protější straně Vltavy se můžete pokochat z lavičky u silnice pod Pasáčkem, nebo z vrcholu věže.

Pravý Hradec - další hradiště, na stejném břehu jako skály, musíte si ale popojít pěšky, nebo autem.

Školní naučná stezka údolím Vltavy

Základní škola a mateřská škola
Husínec - Raž
www.vltava.cz

Skalní útvar Pasáček

Zástupci zdejší přírody jsou divizna velkokvětá (*Verbascum densiflorum*), u vody kosaček žlutý (*Iris pseudacorus*), tužebník jilmový (*Ullipendula ulmaria*). Volné plochy zarůstá třtina kalváštiní (*Calamagrostis epigejos*), jako šílny rostou po ostatních stromech chmel otáčivý (*Humulus lupulus*) a plamének plotní (*Clematis vitalba*). Z dřevin se zde vyskytuje růže (rod *Rosa*), trnka obecná (*Prunus spinosa*), jilm habrolistý (*Ulmus minor*), bříza bělokora (*Betula pendula*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a nepůvodní trnovník alžír (*Robinia pseudoacacia*), který pochází ze Severní Ameriky. Nedalekou alejí topolů tvoří zástupci topolu černého, konkrétně zde roste vyšlechtěná štihlá forma *italica* (*Populus nigra Italica*).

Přicházíte-li do Husínce, můžete si všimnout po levé straně zvláštního útvaru připomínajícího lidskou hlavu. Váže se k němu tato pověst. Kdysi dávno zde žila zlá čarodějnice, která měla ovce. Staral se jí o ně mladý pasáček. Jednoho dne ovce zadával vlk a čarodějnice pasáčka za trest proměnila v kámen.

(Převzato z příručky: Břehy vltavské, 1992, str. 26, kresla: Jaroslav Hlaváč)

odpočívá v programu Škola pro udržitelný život

Udržitelný život znamená, aby se potřeby současné generace neovládaly nad potřebami budoucích generací. Udržitelný život znamená, aby se potřeby současné generace neovládaly nad potřebami budoucích generací. Udržitelný život znamená, aby se potřeby současné generace neovládaly nad potřebami budoucích generací.

občas se hodí troška vlastivědy, historie a botaniky

foto by Martin Tučka

*není zarostlý, ale tentokrát bez kyticek!?
pomníčky doplňují krajinný ráz, zastavit se popřemýšlet,...
když nejde o život,...*

foto by Martin Tučka

v dálce nahoře, je tam!

foto by Martin Tučka

Příjezd, přístup:

Z Prahy se ke skalám nejlépe dostanete **vlakem** na trati Praha - Kralupy nad Vltavou, do zastávky Řež. Přejdete po lávce na pravý břeh Vltavy a po červené turistické značce směr Husinec ke skalám (cca 20 minut).

Autobus jezdí od metra z Kobylis (nyní č. 371), směr Zdiby a Klecany do zastávky Husinec, Řež, sídliště (26 minut). Poté kousek pěšky.

Autem po silnici 608 nebo D8 (Praha - Ústí nad Labem) přes Klecany, serpentinou k řece na Husinec a Skálu nemůžete minout po cestě podél řeky do Řeže. Ignacius (Pasáček) je vidět napravo od lomu (sklárky).

Z levého břehu Vltavy se dá nejbližší přijet autem do Úholiček a odtud jednu stanicí vlakem do Řeže. Při parkování nad masivy v Řeži by vás čekalo nemilé strmé převýšení. Pro auta nejbližší most přes Vltavu je v Kralupech, nebo v Praze Holešovicích. Dále se nabízí varianta s přívozem Roztoky - Klecánky (pro pěší a cyklisty), či další turistické a cyklistické alternativy.

Poznámky k článku:

Při lezení nás na kole přijel pozdravit jeden z prvovýstupců, tuším že Šiml. Poděkovali jsme mu za pěkné lezení a prohodili s ním ve větru pár slov.

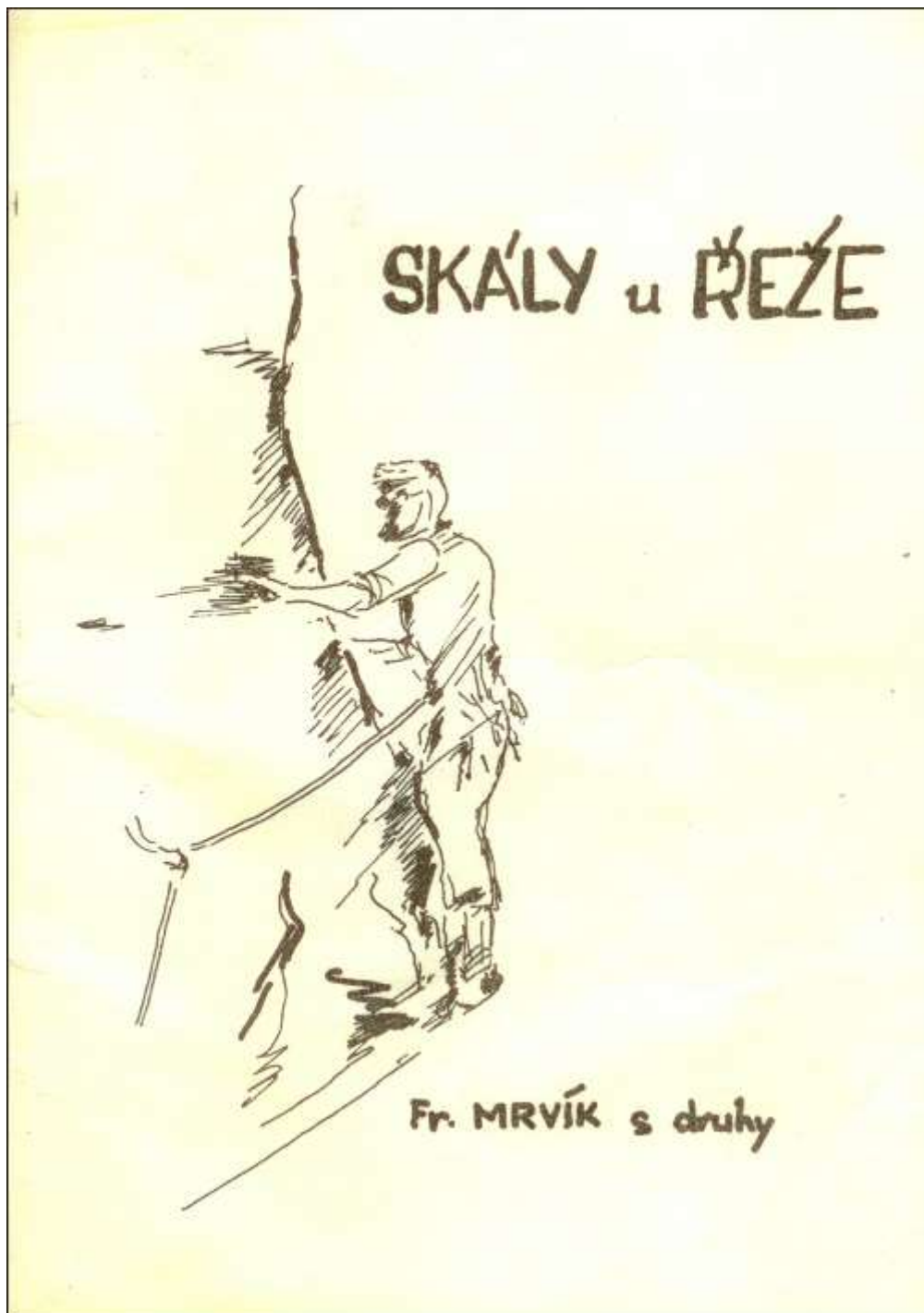
Tímto bych rád poděkoval horolezcům z HO Řež za ty pěkné cesty, všem co sem přispěli informací a Šáfovi za spolupráci na novém "zmapování" (některé cesty už byly před lety na Lezci zapsané).

O zdejších lezení bych se rád dozvěděl víc. Našel bych doma i nějakou skobu na sanaci cest nebo vrcholovou knížku, jestli tedy někdo ještě ví, ve kterých cestách dřív byly ty skoby. Ty, které tam zůstaly, nepovažuji ovšem za nijak havarijní. Jsem členem Středočeské OVK a aktivně se zajímám o skály v okolí. Skály správce mají a nakonec i webovky. Fotky zatím

lepší nemám, ale pro základní orientaci zaručeně postačí. Další krátké články o starších zkulturněných nebo nově "objevených" skalách jsou na cestě.

Ochrana přírody:

V terénu není žádné značení OP, musel jsem ho tedy možná minout cestou autem nad vesnicí? I když méně cedulí, hezčí příroda, to ano. Skály se nachází v Přírodním parku Dolní Povltaví (od Bohnic až po Chvatěruhy) vyhlášeném v roce 1994 (cesty jsou z roku 1991 i starší). Lezení není omezeno, pouze na protějším (levém) břehu (Masivy) bývá podle potřeby vyznačeno hnízdění dravců po nezbytně dlouhou dobu. Jako všude se doporučuje také slušné chování. Jestli tady lezení může někdo zakázat? To snad ne. Vždyť je to všechno lom a ještě kolem navážejí suť, trávu, listí a kde co! Z jedné strany funkční velkolom na šterk, z druhé strany zkoušejí jak bezpečně ukládat jaderný odpad. Moc lidí zde patrně nepoleze. Ignacius by snesl drobnou prořezávku u nástupů, obě skály decentní obnovení některých nápisů. Odstraňováním jiných čmáranic se asi nikdo zabývat nebude:)

Tištěný průvodce "Skály u Řeže" vyšel v roce 1991 a vydali ho František Mrvík a Zdeněk Vévoda. Starší jsou 1. díl "Nepískovcových skal v Čechách" z roku 1986 (Olympia) a předchozí jednodílné vydání z roku 1968, nebo "Vybrané horolezecké terény v okolí Prahy". Ty tři se dají sehnat v knihovně nebo antikvariátu. Zde popisované skály tam však nehledejte, část je ale na webu HO Řež.

 Zdroje:

Průvodce na popisované sektory Lezec.cz

Průvodce na III. a IV. masiv skalky.sweb.cz

Průvodce na III. a IV. masiv + plánky marek.drapal.org

Geoportál ŽP Stredočeského kraje

Stránky HO Řež - [průvodce, fotky,...](#)

Zdroj: <http://www.lezec.cz/>

16:00 06.12.2011